

[Valdemar Thomsen.]

forstaa, i hvilken Grad vi beklager den Uvidelse af Regeringen, der fandt Sted umiddelbart efter den 9. April, og hvorfor jeg beklager det endnu mere intime Samarbejde, der i de sidste Dage er indledet de store Partier imellem. Jeg er sikker paa, at Fremtiden vil vise, at Venstre og de Konservative har svigtet en stor historisk Opgave, en Opgave, hvis Løsning nu, efter at de paa utvetydig Maade med fuldt Overlæg har valgt at dele Skæbne med de to tidligere Regeringspartier, ikke kan betros dem.

For mig — det maa jeg indrømme — er det noget vanskeligt at se, hvordan det under de fuldstændig forkvaklede Forhold, som Venstre og de Konservative har det fulde Ansvar for, vil være muligt at naa til en for vort Land forsvarlig Løsning paa sædvanlig parlamentarisk Vis. Spørgsmaalet er saa blot, hvad der bliver det afgørende: Tradition, mere eller mindre formelle Ting, eller Hensynet til Nationens vitale Interesser. Jeg trøster mig til, at Hans Majestæt Kongen, som Tilfældet har været tidligere — og det er nu den eneste Udvej —, vil faa Lykke til at finde en Løsning, der kan staa for Historiens Dom.

Vedrørende Bondens fremtidige Stilling, som mine og sikkert manges Tanker paa Grund af de mange Aars økonomiske Mis-handlinger af Bonden har kredset om, haaber og tror jeg, at der, naar Krigstidens Vanskeligheder er overstaaet, med det tyske Marked og de tyske Priser som Basis vil blive tilfredsstillende Arbejds- og Fortjenstmuligheder. Men ogsaa her gælder det, at Forudsætningerne for, at det kan ske, en Regering med den rette Opfattelse, ikke er til Stede, og derfor er der dobbelt Grund for danske Landmænd til at tage et fast og selvstændigt Standpunkt til Problemerne. Det vil forhaabentlig ogsaa blive Tilfældet, og i det hele taget gælder det sikkert, at den menige Mand er fuldt paa det rene med, at som Forholdene nu engang ligger, er det nødvendigt, at der sker noget meget gennemgribende, at man i Stedet for Regeringens Fumlerier finder frem til at markere en reel positiv Stilling til de foreliggende Opgaver.

For her at anskueliggøre, hvad jeg tænker paa, vil jeg til Eksempel nævne, at det ikke fortsat kan være saadan, at vort Land paa samme Tid hærages af en faretruende Arbejdsløshed og Mangel paa egnede Arbejdskraft til det mest samfundsnyttige Arbejde. For Regeringen er det afgjort en Falliterklæring, at den endnu ikke efter 3

Maaneders Forløb har gjort Forsøg paa at ordne dette for vort Land nedværdigende Forhold. Det siges, at Det konservative Folkeparti i den sidste Tid har holdt Møde baade Nat og Dag for at tage Standpunkt til et bestemt forholdsvis underordnet Spørgsmaal, og derfor kan det vel ikke nytte nu at efterlyse den Handlekraft og Beslut-somhed, som Minister Christmas Møller ofte har sagt en Regering først og fremmest maa være i Besiddelse af. Ikke mindst over for Arbejdsløshedsproblemet maa det gælde: enten tærskle eller af Loen.

Alle Forhold taget i Betragtning er Stillingen efter min Opfattelse den, at det for vort Lands Fremtids Skyld er paa høje Tid, at Verden omkring os kommer til Klarhed over, at de forenede store Partiers sidste Proklamation ikke er et sandt Udtryk for det, der rører sig i det danske Folk, og da slet ikke, heldigvis, for det, der rører sig i den danske Bonde. Under disse for vort Land faretruende Omstændigheder handlede Landbrugernes Sammenslutning, som Stillingen i Forgaars var blevet, rigtigt. Der var intet Valg. Det var Knud Bachs simple Pligt, og jeg tror historiske Mission, at godtgøre, at Bondens urgamle Instinkter er levende og stærke, og at der trods alt endnu kan skelnes mellem væsentligt og uvæsentligt, mellem ægte og uægte. Knud Bachs Opraab — kærnedansk Realpolitik, som det er — vil sikkert virke forløsende paa Kræfter, der hidtil har savnet Udtryk for en klar Erkendelse af vor realpolitiske Stilling og de deraf flydende Opgaver. Opraabet vil derfor give mange nyt Haab i denne tunge Tid.

Opraabet leder uvilkaarligt Tanken hen paa det gamle Ord, der siger: Naar Tiderne vorder onde, da, Konge, stol paa din Bonde. I denne Forbindelse vil det ikke være uden Interesse at drage en Sammenligning mellem Form og Indhold af Knud Bachs og Regeringspartierne Proklamation. Det er vel ikke helt tilfældigt, at Regeringens Henvendelse indledes med en oplagt Usandhed, naar Hensigten er at dække over et Sammensurium, bestaaende af snu Beregning, blaaøjet Naivitet og en helt igennem utidssvarende Indstilling. I Beslutningens første Stykke tilkendegives, at de kontraherende Parter er de eneste, der ønsker den bestaaende Forfatning bevaret. Det er frimodigt sagt, naar Forholdet er det, at de to gamle Regeringspartier for kort Tid siden satte Himmels og Jord i Bevægelse for at ændre Forfatningen, medens vi i Bondepartiet stemte imod.